

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕ - ๕๐/๒๕๔๕

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นางทัศนีย์ ศิริชัย และนายคณนระ ศิริชัย) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๔๖/๒๕๔๕ และ ๒๔๗/๒๕๔๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๓) มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ)

ข้อเท็จจริง

สำนักงานศาลยุติธรรม มีหนังสือลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ ส่งคำร้องของจำเลยในคดีแพ่งของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หมายเลขดำที่ ๒๔๖/๒๕๔๕ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ สรุปได้ดังนี้

๑. บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลม จำกัด (โจทก์) เป็นนิติบุคคล ได้รับอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยให้จดทะเบียนเป็น “บริษัทบริหารสินทรัพย์” ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกใบทะเบียนบริหารสินทรัพย์ให้ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๑ มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน รวมตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้น เพื่อนำมาบริหารหรือจำหน่ายโอนต่อไป

ธนาคารไทยทูน จำกัด (มหาชน) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท มหาชน จำกัด ต่อมาได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารดีบีเอส ไทยทูน จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ เช่น ให้กู้ยืมเงิน และเรียกเก็บดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืมได้เท่าที่ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาต และเป็นไปตามประกาศเกี่ยวกับการเรียกดอกเบี้ยของธนาคาร ฯ

๒. นางทัศนีย์ ศิริชัย (จำเลย) เป็นลูกค้าของธนาคารดีบีเอส ไทยทูน จำกัด (มหาชน) สาขาหัวหิน โดยได้ทำสัญญากู้เงินกับธนาคาร เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นเงินจำนวน ๑,๕๑๒,๕๓๘.๘๒ บาท ยินยอมเสียดอกเบี้ยขณะทำสัญญาในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้นี้ โดยธนาคารไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือไม่

ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้ธนาคารเป็นรายเดือนทุกเดือน ๆ ละ ๓๑,๐๐๐ บาท โดยชำระให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๒ เดือน และธนาคารสามารถเรียกร้องให้จำเลยชำระเงินกู้ตามสัญญาทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ได้

เพื่อเป็นการประกันหนี้ดังกล่าว บริษัท สิงห์ภาคกลางตอนล่าง จำกัด ได้ทำสัญญาค้ำประกัน โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลย

หลังจากจำเลยกู้เงินไปแล้ว จำเลยได้ผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเพียงบางส่วน ซึ่งธนาคารได้รับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศธนาคาร และต่อมาจำเลยก็มีได้ชำระหนี้อีกเลย เมื่อคำนวณถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ จำเลยค้างชำระเงินต้น จำนวน ๑,๘๕๘,๘๔๕.๔๖ บาท ดอกเบี้ย จำนวน ๒๖๐,๒๖๑.๘๑ บาท

เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาถ จำกัด โจทก์ได้เข้ารับโอนสินทรัพย์อันเป็นสิทธิเรียกร้องจากธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) หรือธนาคารไทยท努 จำกัด (มหาชน) เดิม ซึ่งเป็นสถาบันการเงินตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ในการรับโอนสิทธิเรียกร้องนั้น รวมทั้งสิทธิภายใต้สิทธิเรียกร้องและผลประโยชน์ทั้งหลายทั้งปวงตามสัญญาสินเชื่อที่ลูกหนี้พึงต้องรับผิดชอบต่อธนาคาร รวมทั้งตามสัญญาหลักประกันต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งสิทธิเรียกร้องที่มีต่อจำเลยในคดีนี้ด้วย

และหลังจากโจทก์ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากธนาคารแล้ว โจทก์ได้ติดตามทวงถามหลายครั้ง แต่จำเลยก็เพิกเฉย บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาถ จำกัด จึงเป็นโจทก์ฟ้อง นางทัศนีย์ ศิริชัย เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ในความผิดฐานโอนสิทธิเรียกร้องผิดสัญญาเงิน เรียกว่าเสียหาย ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาและบังคับให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ จำนวน ๒,๒๒๕,๑๐๖.๒๗๐ บาท

นายคณณะ ศิริชัย (จำเลย) เป็นลูกค้ำของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) สาขาหัวหิน โดยได้ทำสัญญาเงินกู้กับธนาคาร เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นเงินจำนวน ๘๒๐,๕๘๗.๕๕ บาท ยินยอมเสียดอกเบี้ยขณะทำสัญญาในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้นี้ โดยธนาคารไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้ธนาคารเป็นรายเดือนทุกเดือน ๆ ละ ๓๑,๐๐๐ บาท โดยชำระ

ให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๒ เดือน และธนาคารสามารถเรียกร้องให้จำเลยชำระเงินกู้ตามสัญญาทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ได้

เพื่อเป็นการประกันหนี้ บริษัท สิงห์ภาคกลางตอนล่าง จำกัด ได้ทำสัญญาค้ำประกัน โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลย

หลังจากจำเลยกู้เงินไปแล้ว จำเลยได้ผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเพียงบางส่วน ซึ่งธนาคาร ได้ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศธนาคาร และต่อมา จำเลยก็มีได้ชำระหนี้อีกเลย เมื่อคำนวณถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ จำเลยค้างชำระเงินต้น จำนวน ๘๑๔,๕๘๕.๔๖ บาท ดอกเบี้ย จำนวน ๑๒๑,๔๔๐.๓๘ บาท

เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาภ จำกัด โจทก์ได้เข้ารับโอน สิทธิอันเป็นสิทธิเรียกร้องจากธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) หรือธนาคารไทยท努 จำกัด (มหาชน) เดิม ซึ่งเป็นสถาบันการเงินตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ในการรับโอนสิทธิเรียกร้องนั้น รวมทั้งสิทธิเรียกร้องและผลประโยชน์ทั้งหลายทั้งปวง ตามสัญญาสินเชื่อ ที่ลูกหนี้พึงต้องรับผิดชอบต่อธนาคาร รวมทั้งตามสัญญาหลักประกันต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งสิทธิเรียกร้อง ที่มีต่อจำเลยในคดีนี้ด้วย

และหลังจากโจทก์ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากธนาคารแล้ว โจทก์ได้ติดตามทวงถามหลายครั้ง แต่จำเลยก็เพิกเฉย บริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาภ จำกัด จึงเป็นโจทก์ฟ้อง นายดลธนะ ศิริชัย เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ในความผิดฐานโอนสิทธิ เรียกร้อง ผิดสัญญากู้เงิน เรียกค่าเสียหาย ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาและบังคับให้จำเลยชำระหนี้ แก่โจทก์ จำนวน ๙๖๖,๐๒๕.๘๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๘๑๔,๕๘๕.๔๖ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

๓. จำเลยยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕ แต่ศาลมีคำสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การแต่ให้รับคำร้องไว้เป็นคำคัดค้าน จำเลย ปฏิเสธฟ้องของโจทก์และต่อสู้ว่า เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤต ทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ทำให้ไม่มีการชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ เป็นเหตุให้จำเลยไม่ได้ตกเป็นผู้ผิดนัด และหลุดพ้นจากการชำระหนี้ มีความชอบธรรม

ที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญและตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนั้นจำเลยยังได้แย้งว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

๔. จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๒ คำร้อง คือ

คำร้องที่หนึ่ง ได้แย้งว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีผลทำให้สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ หรือสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่รัฐ หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด ต้องโอนเข้าบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๐ ส่วนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพอื่น ๆ ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ไม่ได้ถือหุ้นอยู่ด้วย จะโอนเข้า บสท. ได้ต้องมีคุณสมบัติตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ ทั้ง ๆ ที่หนี้ด้อยคุณภาพในคดีนี้ เป็นหนี้ที่อยู่ในกลุ่ม ๕๖ ไฟแนนซ์ ที่ถูกปิดกิจการ รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ถือหุ้นอยู่เกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด ก็อยู่ในบังคับของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชกำหนดฯ แต่หนี้ด้อยคุณภาพในคดีนี้ก็มิมีสถานภาพเช่นเดียวกับ หนี้ด้อยคุณภาพที่ถูกโอนสิทธิเรียกร้องไปยังกองทุนต่างชาติ ในราคาร้อยละ ๒๐ ของต้นเงิน ตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มีผลทำให้ลูกหนี้เสียสิทธิเข้า บสท. เป็นการเลือกปฏิบัติ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมีผลทำให้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน และรับรองสิทธิส่วนบุคคลให้มีความเท่าเทียมกันในทางกฎหมาย ไม่สามารถบังคับใช้ได้

มาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ฯ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกหรือยกเว้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิบุคคลตามกฎหมายและขัดต่อสิทธิขั้นพื้นฐานที่บุคคลได้รับเท่าเทียมกันในทางกฎหมายจะเลือกปฏิบัติมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ดังนั้น มาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ฯ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ อันเป็นหลักมนุษยธรรม และเป็นหลักสากล

ที่รองรับสิทธิบุคคล ต้องด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ไม่มีผลบังคับใช้ได้ จึงขอให้ศาลส่งคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

โดยมีเหตุผลท้ายคำให้การสรุปได้ว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ มาตรา ๓๐ วรรคแรก ให้ความคุ้มครองแก่ลูกหนี้ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินของรัฐไม่ว่าจะมีหลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้หรือไม่ ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลหรือไม่ ไม่ว่าจะ มีหนี้ร่วมกันในแต่ละสถาบันการเงินเกินห้าล้านบาทหรือไม่ แต่พระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ กลับให้ดุลยพินิจแก่ บสท. ว่า จะให้ความคุ้มครองลูกหนี้ของสถาบันการเงินของเอกชนหรือไม่ อย่างไรก็ได้ หาก บสท. จะให้ความคุ้มครองลูกหนี้ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินเอกชนก็คุ้มครองเฉพาะที่มีหลักประกัน ที่เป็นนิติบุคคล และหนี้ที่มีมูลค่าทางบัญชีเกินห้าล้านบาทเท่านั้น หนี้ที่ไม่มีหลักประกัน หนี้ที่เป็นของบุคคลธรรมดา และหนี้ที่มีมูลค่าทางบัญชีต่ำกว่าห้าล้านบาท ไม่คุ้มครอง ทำให้ประชาชนที่เป็นลูกหนี้ของรัฐและสถาบันการเงินเอกชนได้รับสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกัน เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม กรณีเป็นลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐหรือเป็นลูกหนี้ของสถาบันการเงินเอกชน กรณีเป็นลูกหนี้นิติบุคคลหรือเป็นบุคคลธรรมดา กรณีมีหรือไม่มีทรัพย์สินประกันหนี้ กรณีมีหนี้ถึงหรือไม่ถึงจำนวนห้าล้านบาท เมื่อพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ ขัดต่อหลักการใหญ่แห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ จึงไม่สามารถใช้บังคับได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

คำร้องที่สอง โต้แย้งว่า หนี้ในคดีนี้เกิดขึ้นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ และภายหลังก่อนนี้ขึ้นแล้ว ได้มีพฤติการณ์อันเป็นเหตุสุดวิสัย ทำให้จำเลยกลายเป็นพันวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ รัฐบาลเรียกว่าเป็นวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ทำให้เจ้าหนี้ คือสถาบันการเงินสุดวิสัยที่จะเพิ่มทุนได้ ต้องขอให้ธนาคารต่างประเทศเข้ามาช่วยเพิ่มทุน ผู้ถือหุ้นเดิม (ธนาคาร) เหลือหุ้นเพียงร้อยละ ๖ ธนาคารที่เพิ่มทุนไม่ได้ ต้องถูกถอนใบอนุญาต ปิดกิจการไป ๕ ธนาคาร บริษัทเงินทุนที่ไม่สามารถเพิ่มทุนต้องถูกถอนใบอนุญาต ปิดกิจการไปจำนวน ๕๖ บริษัท ส่งผลกระทบทำให้ราคาทรัพย์สิน

ตกต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริง ร้อยละ ๖๐ ถึง ๗๐ ส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทเปลี่ยนไปจากอัตรา ๒๕ บาท ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ เป็น ๕๖ บาท ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ กลายเป็นบุคคลสุจริตวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ ทำให้จำเลยได้รับความคุ้มครองสิทธิไม่ตกเป็นผู้ผิดนัด และ ให้พักหนี้ชั่วคราวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๐๕ และ มาตรา ๒๑๕ และมีสิทธิที่จะได้รับการพักหนี้ชั่วคราวจนกว่าวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจหรือพฤติการณ์ อันเป็นเหตุสุจริตวิสัยจบสิ้น หรือค่าเงินบาทกลับมาอยู่ที่จำนวนเดิม (จำนวน ๒๕ บาท ต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ) ประกอบกับสิทธิที่จะถือว่าจำเลยมิได้ผิดนัดชำระหนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ สิทธิที่จะได้รับการพักหนี้ชั่วคราว โดยถือว่าหลุดพ้นจากการชำระหนี้ชั่วคราว ตามมาตรา ๒๑๕ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอันชอบธรรมที่มีได้ละเมิดสิทธิของโจทก์ เพราะมีบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ ได้รับรองไว้อย่างชัดเจน

ดังนั้น การที่โจทก์ฟ้องจำเลยให้ชำระหนี้ในคดีนี้ จึงเป็นการฟ้อง การพิจารณา การพิพากษา และการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ จึงเป็นการใช้สิทธิที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และตกเป็นโมฆะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ประเด็นที่ ๑ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึง มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกไม่ได้

มาตรา ๒ ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๒๖ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรง ในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมาย ทั้งปวง

มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

มาตรา ๒๙ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา ๔๘ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๖๔ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือ คู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่ง ความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้โดยทั่วถึง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษา ของศาลอันถึงที่สุดแล้ว

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้ ถ้าข้อความมิได้แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

(๑) .....

(๒) “คดี” หมายความว่า กระบวนพิจารณานับตั้งแต่เสนอคำฟ้องต่อศาลเพื่อขอให้รับรอง คุ้มครอง บังคับตามหรือเพื่อการใช้ซึ่งสิทธิหรือหน้าที่

(๓) “คำฟ้อง” หมายความว่า กระบวนพิจารณาใด ๆ ที่โจทก์ได้เสนอข้อหาต่อศาลไม่ว่าจะได้เสนอด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือ ไม่ว่าจะได้เสนอต่อศาลชั้นต้น หรือชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา ไม่ว่าจะได้เสนอในขณะที่เริ่มคดีโดยคำฟ้องหรือคำร้องขอหรือเสนอในภายหลังโดยคำฟ้องเพิ่มเติมหรือแก้ไขหรือฟ้องแย้งหรือโดยสอดเข้ามาในคดีไม่ว่าด้วยสมัครใจ หรือถูกบังคับ หรือโดยมีคำขอให้พิจารณาใหม่

(๔) .....

(๓) “กระบวนพิจารณา” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้ อันเกี่ยวข้องกับคดีซึ่งได้กระทำไปโดยคู่ความในคดีนั้นหรือโดยศาล หรือตามคำสั่งของศาลไม่ว่าการนั้นจะเป็นโดยคู่ความฝ่ายใดทำต่อศาลหรือต่อคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือศาลทำต่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทุกฝ่าย และรวมถึงการส่งคำคู่ความและเอกสารอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้

ฯลฯ”

มาตรา ๕๕ “เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น เกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่งหรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้”

๖.๓ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๓๐ ให้สถาบันการเงินหรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีกองทุนฟื้นฟู หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจแห่งใดแห่งหนึ่งหรือรวมกันเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว โอนสินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ทั้งหมดให้แก่ บสท. ภายในเวลาที่ บสท. กำหนด

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนตามวรรคหนึ่ง ได้แก่สินทรัพย์ดังต่อไปนี้

- (๑) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ
- (๒) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ
- (๓) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย
- (๔) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) และ (๒) คณะกรรมการบริหารโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะกำหนดให้โอนมาแต่เฉพาะสินทรัพย์ที่มีเจ้าหนี้เกินหนึ่งรายก็ได้ แต่สถาบันการเงินหรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้หรือผู้รับโอนหนี้จากสถาบันการเงิน แล้วแต่กรณี ต้องรายงาน

การดำเนินการเกี่ยวกับสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่เหลือให้ บสท. ทราบตามเวลาที่ บสท. กำหนด และ บสท. จะสั่งให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวโอนสินทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือบางรายได้แก่ บสท. เมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรจะกำหนดให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตามวรรคหนึ่งโอนสินทรัพย์ตาม (๓) และ (๔) เฉพาะบางส่วน และโอนสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึง เป็นพิเศษเฉพาะรายได้แก่ บสท. ก็ได้

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) ที่โอนมา หากเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสูงที่ตัดออกจากบัญชีแล้ว หรือที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ให้ถือว่าไม่มีมูลค่า และให้ บสท. ตรวจสอบการดำเนินการของ สถาบันการเงินที่โอนสินทรัพย์เช่นว่านั้นว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ ของสถาบันการเงินนั้นหรือของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ เพื่อรายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินคดีต่อผู้รับผิดชอบต่อไป

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนมาตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงสินทรัพย์ที่มีการฟ้องคดีอยู่ในศาล โดยศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาด้วย โดยให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เว้นแต่ บสท. จะยื่นคำร้องขอเป็นอย่างอื่น แต่ไม่รวมถึงสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว หรือเด็ดขาดหรือให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลล้มละลายสั่งฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ แผนฟื้นฟูกิจการนั้น ถ้าลูกหนี้และผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการร่วมกันร้องขอโดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะสั่ง ให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปโดยไม่สั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความก็ได้ แต่ต้องยื่นคำร้องขอเสีย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

คดีที่ศาลสั่งจำหน่ายออกจากสารบบความตามวรรคหก ถ้าอายุความฟ้องร้องยังเหลืออยู่ไม่ถึง ห้าปีนับแต่วันจำหน่ายคดี ให้ขยายอายุความออกไปเป็นห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งจำหน่ายคดี

มาตรา ๓๑ บสท. จะรับโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์อื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ ก็ได้ แต่ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ที่มีอยู่ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เฉพาะที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันการชำระหนี้

(๒) เป็นสินทรัพย์ที่มีลูกหนี้เป็นนิติบุคคลและมีเจ้าหนี้เป็นสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ตั้งแต่สองรายขึ้นไป ไม่ว่าจะมิบุคคลธรรมดาเป็นลูกหนี้ในฐานะผู้ค้ำประกันด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๓) มูลค่าของสินทรัพย์คือยคุณภาพตามบัญชีของทุกสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์รวมกันสำหรับลูกหนี้แต่ละรายเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป และ

(๔) สินทรัพย์คือยคุณภาพนั้นยังมิได้มีความตกลงเป็นหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และมีได้เป็นสินทรัพย์คือยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลมีคำสั่งให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายแล้วก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

ในการรับโอนสินทรัพย์คือยคุณภาพตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะกำหนดให้รับโอนเฉพาะสินทรัพย์คือยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือสินทรัพย์คือยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๓) และ (๔) ซึ่งเปลี่ยนไปเป็นสินทรัพย์คือยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) ในวันหรือก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับก็ได้

คำวินิจฉัย

พิจารณาตามประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวอีก

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปนี้ ดังนี้

กรณีทีหนึ่ง พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่
กรณีที่สอง พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

กรณีหนึ่ง พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ จัดหรือ
แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑ ถึง
มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติที่อยู่ในหมวด ๑ ซึ่งเป็นบททั่วไป โดยมาตรา ๑ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วย
ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกมิได้

มาตรา ๒ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๓ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์
ผู้ทรงเป็นประมุขใช้อำนาจทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึง
ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติที่รับรองให้สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ย่อมได้รับ
ความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐทั้งในการตรากฎหมาย
การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมาย

มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติที่รับรองให้บุคคลอย่างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและ
เสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือ
ศีลธรรมอันดีของประชาชน และหากถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้สามารถยกขึ้น
ใช้สิทธิทางศาลหรือต่อผู้คดีในศาลได้

มาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติห้ามการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้
แต่ก็ยกเว้นให้รัฐออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญ
แห่งสิทธิและเสรีภาพมิได้ และต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด
กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง

มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ให้บุคคลมีความเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ฯลฯ จะกระทำมิได้

มาตรา ๔๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน แต่ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน อาจถูกจำกัดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจในการตราขึ้น เพื่อกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิเช่นว่านั้นได้ แต่ต้องจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินนั้นด้วย อีกทั้งการตีบบรรคยอมได้รับความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในการตีบบรรคเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

คณะรัฐมนตรีได้อาศัยเหตุผลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ตราพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ขึ้นเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ และคณะรัฐมนตรีได้เสนอให้รัฐสภาพิจารณารัฐสภามีมติอนุมัติ นายกรัฐมนตรีได้ประกาศกรณีอนุมัติพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้มีการดำเนินการครบถ้วนและถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคห้า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การที่รัฐตราพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑๘ แห่งรัฐธรรมนูญ มีเหตุผลว่า เป็นการสมควรที่จะเร่งแก้ปัญหาเพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการจัดตั้งบรรษัทบริหารสินทรัพย์แห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่จะทำหน้าที่แก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนให้เป็นอย่างรวดเร็ว ด้วยการรับโอนสินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพมาจากสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ เพื่อนำมาบริหารจัดการตามวิธีการที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ จะต้องพยายามให้ลูกหนี้ซึ่งรับโอนมาอยู่ในฐานะที่สามารถชำระหนี้ที่ค้างชำระได้ และให้ลูกหนี้เหล่านั้นสามารถดำเนินกิจการของตนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๓๐ จึงเป็นเรื่องการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่เป็นของรัฐให้แก่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ซึ่ง บสท. มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐ เพื่อทำการปรับโครงสร้างหนี้และปรับโครงสร้างกิจการ เพื่อให้ลูกหนี้ที่รับโอนมาอยู่ในฐานะที่สามารถชำระหนี้ที่ค้างชำระได้ และให้ลูกหนี้เหล่านั้นสามารถดำเนินกิจการของตนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ จึงเป็นบทบังคับให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐ ต้องโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ทั้งหมดให้แก่ บสท.

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขใช้อำนาจทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ จึงเป็นบทบัญญัติที่ไม่มีความเกี่ยวข้องในอันที่จะทำให้เกิดกรณีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่เชื่อมโยงไปยังรัฐธรรมนูญมาตราอื่นที่บัญญัติรับรองและให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยรัฐจะไปละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้นไม่ได้ แต่ถ้ามีการละเมิด รัฐต้องทำให้การละเมิดนั้นหมดไป ซึ่งพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๐ เป็นกรณีที่รัฐบัญญัติขึ้นเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม และเพื่อช่วยเหลือสถาบันการเงินฯ ของรัฐ รวมทั้งลูกหนี้ของสถาบันการเงินฯ ของรัฐ พระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๐ จึงไม่เป็นบทบัญญัติที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลแต่อย่างใด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่ให้องค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ยังมีเจตนารมณ์ให้บุคคลผู้ใช้อำนาจรัฐจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและเหตุผลอื่น ๆ ด้วย

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติที่รับรองให้สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐทั้งในการตรากฎหมายการใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งเป็นบทบัญญัติหลักการที่ยินยอมให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน รวมทั้งยินยอมให้บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ ส่วนการกระทำใด สามารถอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้หรือไม่ การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างไร ที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไปซึ่งพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๐ เป็นกรณีที่รัฐกระทำเพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของมหาชน โดยไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดที่ไปละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไปจำกัด มิให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และมีให้อ่างบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือต่อสู้คดีในศาลได้

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติห้ามการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ แต่ก็ยกเว้นให้รัฐออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้เท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพมิได้ และต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่ให้บุคคลมีความเสมอภาคกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมจะกระทำมิได้ พระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่รัฐออกมาเพื่อช่วยเหลือสถาบันการเงินที่เป็นของรัฐที่มีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ รวมทั้งลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐที่ประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ จึงเป็นกรณีที่รัฐกระทำเท่าที่จำเป็น และใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับสถาบันการเงินของรัฐและลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐ มิได้ใช้บังคับเป็นการเฉพาะเจาะจงกับกรณีใดกรณีหนึ่งหรือกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จึงไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล หรือฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ แต่อย่างไร

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน แต่ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน อาจถูกจำกัดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจในการตราขึ้น เพื่อกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิเช่นว่านั้นได้ แต่ต้อง จำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิของบุคคล ในทรัพย์สินนั้นด้วย อีกทั้งการสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบทอด เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ พระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่ไม่มีข้อความที่เป็น การจำกัดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และไม่มีข้อความที่จำกัดสิทธิในการ สืบทอดของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ ซึ่งสิทธิในการสืบทอดนั้นรัฐธรรมนูญให้เป็นไป ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติไว้เกี่ยวกับการสืบทอดอยู่แล้ว ได้แก่ ประมวลกฎหมาย แห่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องมรดก รวมทั้ง กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ออกเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว

ดังนั้น พระราชกำหนดฉบับบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๐ จึงไม่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

กรณีที่สอง พระราชกำหนดฉบับบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

เมื่อพิจารณาตามพระราชกำหนดฉบับบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ และเหตุผล ดังกล่าวข้างต้น พระราชกำหนดฉบับบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๑ (๑) (๒) (๓) และ (๔) เป็นเรื่องการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่เป็นของเอกชน ให้แก่ บสท. เพื่อเป็นการให้โอกาส สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่เป็นของเอกชนสามารถโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่ บสท. ได้ เนื่องจาก บสท. มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐเป็นหลัก ไม่ได้มุ่งที่จะแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ที่เป็นของเอกชน แต่เอกชนอาจโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่ บสท. จัดการได้ โดยต้องเป็นไป ตามเงื่อนไข ตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ที่ต้องกำหนดเงื่อนไขไว้ เช่นนั้น เนื่องจากการที่จะโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพซึ่งเป็นสินทรัพย์ของเอกชนมาเป็นของรัฐนั้น

เป็นการกระทบถึงสิทธิของเอกชน สมควรที่จะต้องให้เอกชนให้ความยินยอมหรือตกลงด้วย รัฐไม่สามารถกำหนดให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนโอนสินทรัพย์ให้แก่ บสท. ทุกรายหรือทั้งหมดได้ แต่หากเอกชนรายใดสมัครใจโอนให้แก่ บสท. ก็ให้แจ้งความจำเป็นในการโอนดังกล่าว ดังนั้น สำหรับในเรื่องการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชน ควรกระทำเฉพาะกรณีที่เป็นและเหมาะสมเท่านั้น จึงเห็นควรกำหนดเงื่อนไขตามอนุมาตรา (๑) ถึง (๔) เพื่อให้รัฐมีต้นทุนในการดำเนินการให้น้อยที่สุดโดยก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกไม่ได้ **รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒** เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข **รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓** เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขใช้อำนาจทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ จึงเป็นบทบัญญัติที่ไม่มีข้อความเกี่ยวข้องในอันที่จะทำให้เกิดกรณีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่เชื่อมโยงไปยังรัฐธรรมนูญมาตราอื่นที่บัญญัติรับรองและให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยรัฐจะไปละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้นไม่ได้ แต่ถ้ามีการละเมิด รัฐต้องทำให้การละเมิดนั้นหมดไป ซึ่งพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ เป็นกรณีที่รัฐบัญญัติขึ้นเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม และเพื่อช่วยเหลือสถาบันการเงินฯ ของเอกชน รวมทั้งลูกหนี้ของสถาบันการเงินฯ ของเอกชน พระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ จึงไม่เป็นบทบัญญัติที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลแต่อย่างใด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่ให้องค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ยังมีเจตนารมณ์ให้บุคคลผู้ใช้อำนาจรัฐจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและเหตุผลอื่น ๆ ด้วย มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติที่รับรองให้สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ย่อมได้รับความคุ้มครอง

และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐทั้งในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมาย ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งเป็นบทบัญญัติหลักการที่ยินยอมให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน รวมทั้งยินยอมให้บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ ส่วนการกระทำได้ สามารถอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้หรือไม่ การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างไร ที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป ซึ่งพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ เป็นกรณีที่รัฐกระทำเพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของมหาชน โดยไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดที่ไปละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไปจำกัดมิให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีให้อำนาจบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือต่อสู้คดีในศาลได้

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติห้ามการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ แต่ก็ยกเว้นให้รัฐออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้เท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพมิได้ และต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง การกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ อาจเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของลูกหนี้ของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ไม่สามารถโอนเข้าบสท. ได้ ซึ่งเป็นการกระทำเท่าที่จำเป็น โดยไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพของลูกหนี้ของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนส่วนใหญ่ และมีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปกับสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่เป็นของเอกชนและลูกหนี้ของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชน จึงเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามบทยกเว้นที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ให้อำนาจไว้

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน แต่ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน อาจถูกจำกัดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

ที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจในการตราขึ้น เพื่อกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิเช่นว่านั้น แต่ต้องจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินนั้นด้วย อีกทั้งการสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบทอดเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ เป็นบทบัญญัติที่ไม่มีข้อความที่เป็นการกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และไม่มีข้อความที่จำกัดสิทธิในการสืบทอดของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ ซึ่งสิทธิในการสืบทอดนั้นรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติไว้เกี่ยวกับการสืบทอดอยู่แล้ว ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องมรดก รวมทั้ง กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ออกเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว

ดังนั้น พระราชกำหนดบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘

ประเด็นที่สอง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีคำวินิจฉัยส่วนหนึ่งว่า “บทบัญญัติของมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (นิยามคำว่า “การบริหารสินทรัพย์” “สินทรัพย์คือคุณภาพ” และ “บริษัทบริหารสินทรัพย์”) เป็นการให้ความหมายของถ้อยคำในกฎหมาย ซึ่งไม่มีลักษณะที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้

ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) เป็นบทบัญญัติที่ให้ความหมายของคำว่า “คดี” “คำฟ้อง” และ “กระบวนการพิจารณา” จึงไม่มีลักษณะที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยดังกล่าว จึงไม่มีลักษณะที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ วินิจฉัยไว้แล้วว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ วินิจฉัยไว้แล้วว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ ไม่ใช่บทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี เนื่องจากผู้ร้องอยู่ระหว่างการดำเนินคดีอยู่ในศาลชั้นต้น โดยศาล

ยังไม่มีคำพิพากษา แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดังกล่าว เป็นกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการบังคับคดีภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

ซึ่งคดีนี้ก็มีลักษณะเหมือนกับกรณีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว ที่โจทก์ได้ฟ้องผู้ร้องเป็นคดีที่ศาลชั้นต้น และศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ เป็นกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการบังคับคดีภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ไม่ใช่บทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี จึงไม่พิจารณาวินิจฉัยในประเด็นนี้

จึงเหลือประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

เมื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกมิได้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ จึงเป็นบทบัญญัติที่ไม่มีความเกี่ยวข้องในอันที่จะเกิดกรณีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ และมาตรา ๒

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่เชื่อมโยงไปยังรัฐธรรมนูญมาตราอื่นที่บัญญัติรับรองและให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยรัฐจะไปละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้นไม่ได้ แต่ถ้ามีการละเมิด รัฐต้องทำให้การละเมิดนั้นหมดไป ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ เป็นบทบัญญัติทั่วไป เกี่ยวกับการให้สิทธิบุคคลสามารถเสนอคดีต่อศาลส่วนแพ่งได้ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อันเนื่องมาจากเมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลต้องการใช้สิทธิทางศาล จึงไม่มีข้อความที่เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลแต่อย่างใด

มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติที่รับรองให้สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐทั้งในการตรากฎหมายการใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมาย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕

เป็นบทบัญญัติที่ไม่มีข้อความที่ทำให้สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือทำให้ห้อยครุของรัฐธรรมนูญไม่ต้องคำนึงถึงหรือผูกพันในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมายแต่อย่างใด

มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติที่รับรองให้บุคคลอย่างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และหากถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้สามารถยกขึ้นใช้สิทธิทางศาลหรือต่อผู้คดีในศาลได้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ เป็นบทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการให้สิทธิบุคคลสามารถเสนอคดีต่อศาลส่วนแพ่งได้ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อันเนื่องมาจากเมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลต้องการใช้สิทธิทางศาล โดยบุคคลสามารถใช้สิทธิของตนเสนอคดีต่อศาลส่วนแพ่งเพื่อให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติห้ามการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ แต่ก็มีข้อยกเว้นให้รัฐออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้เท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพมิได้ และต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ เป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับบุคคลที่มีความประสงค์จะเสนอคดีต่อศาล จึงไม่เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลแต่อย่างใด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน แต่ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน อาจถูกจำกัดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจในการตราขึ้น แต่ต้องจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินนั้นด้วย อีกทั้งการสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ เป็นบทบัญญัติที่ไม่มีข้อความที่เป็นการจำกัดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และไม่มีข้อความที่จำกัดสิทธิในการสืบมรดกของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ ซึ่งสิทธิในการสืบมรดกนั้นรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งมีกฎหมาย

บัญญัติไว้เกี่ยวกับการสืบมรดกอยู่แล้ว ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องมรดก
รวมทั้ง กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ออกเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว

ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย
พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔
มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) มาตรา ๕๕ ไม่ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ